

Vergaderjaar 2024–2025

36 178

Voorstel van wet van de leden Paulusma, Becker, Westerveld, Van Nispen en Kostić tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enige andere wetten in verband met het strafbaar stellen van handelingen gericht op het veranderen of onderdrukken van de seksuele gerichtheid, genderidentiteit of genderexpressie (Wet strafbaarstelling conversiehandelingen)

Nr. 11

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 29 augustus 2025

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel I, onderdeel B, komt het eerste lid van het voorgestelde artikel 285ba te luiden:

1. Degene die in de uitoefening van een ambt, beroep of bedrijf dan wel in het verband van een organisatie stelselmatig of anderszins op indringende wijze handelingen verricht met het oogmerk om de seksuele gerichtheid of genderidentiteit van een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt te veranderen of te onderdrukken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie.

B

In artikel III, onderdeel B, komt het eerste lid van het voorgestelde artikel 297b te luiden:

1. Degene die in de uitoefening van een ambt, beroep of bedrijf dan wel in het verband van een organisatie stelselmatig of anderszins op indringende wijze handelingen verricht met het oogmerk om de seksuele gerichtheid of genderidentiteit van een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt te veranderen of te onderdrukken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie.

Toelichting

Met deze nota van wijziging willen de indieners in de wettelijke delictsomschrijving verduidelijken welk type handelingen onder het bereik van de strafbaarstelling kunnen vallen en buiten twijfel stellen dat de drempel voor strafbaarheid een stuk hoger ligt dan het voeren van een enkel gesprek. Zij willen hiermee tegemoetkomen aan de vragen die zijn

gesteld door een aantal fracties ten aanzien van de reikwijdte van het voorstel. De indieners hechten aan een zo groot mogelijke duidelijkheid over welk type handelingen onder het verbod vallen.

Daartoe drukt het bestanddeel «stelselmatig of anderszins op indringende wijze» uit dat de beoogde strafbaarstelling zich alleen uitstrekt tot fysieke en psychische inwerkingen die stelselmatig worden verricht of een anderszins indringend karakter hebben. Dit betekent dat onder het bereik van die strafbaarstelling kan vallen het stelselmatig psychische druk uitoefenen op een persoon om diens seksuele gerichtheid of genderidentiteit te veranderen of te onderdrukken dan wel het eenmalig toedienen van elektroshocks. Laatstgenoemde fysieke inwerkingen hebben een indringend karakter vanwege de inbreuk op de lichamelijke integriteit de persoon die deze elektroshocks krijgt toegediend. Daarentegen valt een incidenteel pastoraal of psychotherapeutisch getint gesprek door bijvoorbeeld een jeugdwerker over seksuele gerichtheid of genderidentiteit buiten de reikwijdte van de beoogde strafbaarstelling, ook als in zo'n gesprek (zijdelings) enige psychische druk op die persoon wordt uitgeoefend. Bij pastorale of psychotherapeutische gesprekken zal over het algemeen pas aan het bestanddeel «stelselmatig of anderszins op indringende wijze» zijn voldaan als over een zekere periode en met een hoge mate van intensiteit druk wordt uitgeoefend op de betreffende persoon om diens seksuele gerichtheid of genderidentiteit te veranderen of te onderdrukken.

Voor het beoordelen van de strafbaarheid zijn de aard, de duur, de frequentie en de intensiteit van de handelingen van belang, zoals de memorie van toelichting reeds vermeldt (p. 28). De nota van wijziging kadert dit afwegingskader in door te verduidelijken dat steeds moet worden bewezen dat de verrichte handelingen een stelselmatig of anderszins indringend karakter hebben.

De nota van wijziging voorziet tevens in het vervangen van «die ertoe strekken» door «met het oogmerk om» in de wettelijke delictsom-schrijving. Dit brengt duidelijker tot uitdrukking dat voor strafbaarheid is vereist dat de dader de bedoeling heeft gehad om de seksuele gerichtheid of genderidentiteit van een persoon te veranderen of te onderdrukken dan wel heeft beseft dat dit het noodzakelijk gevolg van zijn handelen zal zijn. Daarmee is tegelijk verhelderd dat het enkele bewust aanvaarden van de kwade kans op de genoemde verandering of onderdrukking (voorwaardelijk opzet) niet het hier vereiste opzet oplevert.

Paulusma
Becker
Westerveld
Van Nispen
Kostić